

Venyige

Az Egri Görög Katolikus Szervezőlelkészség értesítője
2010/1 szám

„A böjt Istentől kijelölt kezdetén”

A negyvennapos szent nagyböjt kezdetén ezt imádkozzuk a reggeli zsoltosmán: „a böjt Istentől kijelölt kezdetén lelkünk töredelmes bűnbánatával kiáltunk: fogadd el imánkat Krisztusunk, mint a jó illatú tömjénáldozatot...” Azt mondjuk „fogadd el imáinkat”, ami azt az egyszerű tényt jelenti, hogy imádkozunk. Többet mint az év más időszakában, és nagyobb töredelemmel, mint eddig.

Egyházunk erre az imádságos időre készített bennünket, amikor jóval a nagyböjt előtt meghirdette ennek a bűnbánati időszaknak a kezdetét. Miért? Mert a szent atyák isteni bölcsessége az egyházi hagyományt átjárja, és pontosan tudja az Egyház, hogy mennyire „elvilágiasodtunk”, mennyire elszoktunk az erőfeszítésektől, mennyire nem vagyunk képesek összpontosítani és nem tudunk gyorsan változni. Ezért felkészít bennünket ennek az időszaknak a komolyan vételére.

A nagyböjtre való felkészítés öt vasárnapon keresztül történik. Az első „felkészítő” vasárnap evangéliumi szakasza Zakeusról szól. Innen az elnevezés is: „Zakeus vasárnapja”.

Ez az evangéliumi szakasz egy olyan emberről szól, akiben vágy élt, hogy lássa Jézust, de mivel alacsony volt, felmászott egy fára, hogy onnan jól szemügyre vehesse az Urat. Válaszul Jézus hozzá tért be.

Itt az emberi természetnek egy alapvető lélektani igazságát igazolja az evangélium: „Ahol a kincsed, ott a szíved is” (Mt 6,21) Mivel Zakeus igaz dologra vágyott, így ő a bűnbánat első jelképe, mert a bűnbánat azzal kezdődik, hogy újra felfedezzük minden vágyakozás alapvető természetét: Istenre és igazságosságára vágyunk, az igaz életre vágyakozunk.(1) Zakeusnál nem nagyon volt megvetettebb, pénz-

sóvárabb, bűnösebb ember Jerikóban, ahol a nagy találkozás történt. A városka meg is ütközött azon, hogy Jézus hozzá megy be: „Akik ezt látták, mindannyian zúgolódva mondták: Bűnös embernél szállt meg!” (Lk 19,7) Bár Zakeus mint az adószedők főnöke „alacsony”, gonosz, bűnös és korlátolt, de vágyakozása mégis felülemeli korlátain. „ERŐSZAKKAL” magára irányítja Krisztus Urunk figyelmét. – Az erőszak szó eszünkbe juttathatja Krisztus Urunk kijelentését amely szerint: „A mennyek országa Keresztelő János napjaitól mostanáig erőszakot szenved, és az erőszakosok ragadják el azt.” (Mt 11,12)

Íme, hogyan kell küzdenünk a nagybőjt folyamán. Szívünk legmélyebb vágyának engedelmeskedve szánjunk időt az imádságra és vegyük komolyan a böjtöt. Erőszakoljuk rá elvilágiasított életünkre az imádság idejét, a hitből fakadó cselekedeteket, hogy húsvét ünnepehez úgy érkezzünk meg, mint akiknek már nem kell megerőszakolniuk magukat, hogy Istent keressék, hanem természetes igénnyel legyünk jelen a Szent Liturgián, a csöndes imában otthon, felebarátaink számára ugyancsak nagy figyelemmel legyünk jelen, megértve igazi igényeiket.

Engedjük a böjti időszakban, hogy Isten jobbra tegyen bennünket. Ehhez sok minden kell, ami a nagyböjti előkészületben élénk is tárul. A vámos és farizeus vasárnapján a vámos alázatos imáját szemlélhetjük, és énekeljük a kontákban: „A vámszedő sóhajtásait hozzuk az Úrnak...” A tékozló fiúról elnevezett következő vasárnapon az Egyház azt ajánlja, hogy megfontolva az evangéliumi szakaszt, tekintsük bűnbánatunkat „visszatérésnek”, mert a bűnbánat az egyetlen út az Istenhez. Ezt is imádkozzuk a Szent Liturgián: „Atyai dicsőségedtől esztelenül eltávoztam...”. Mindezt sürgetve, ne késlekedve tegyük, mert húshagyó vasárnap az utolsó ítéletről szóló evangéliumi szakaszt olvassuk. Azt meg egyikünk sem tudja, hogy lesz-e még egy nagyböjtje, amikor javíthatna magán és megmutathatja Isten iránti szeretetét.

A halál félelmetes tanítómestere kellene, hogy legyen az embereknek, de könnyen megfélemlünk életünk rövidségéről, könnyelműen lemondunk Isten országáról ideig-óráig tartó kurta örömkért, és bizony az is előfordul, hogy egy emberi élet múlik el úgy, hogy nem

tapasztalta meg Isten szeretetét és közelségét. Erre figyelmeztet bennünket a vajhagyó vasárnap. Ekkor azt olvassuk az Evangéliumból, hogy bocsássunk meg szívből mindenkinek: „Mert ha megbocsátjátok az embereknek botlásait, nektek is megbocsát a ti mennyei Atyátok.” (Mt 6,14). Ne keressünk földi vigasztalást, ügyeljünk arra, hogy kinek akarunk tetszeni: „Ne lássák az emberek, hogy böjtölsz, csak Atyád, aki a rejtekben van; és Atyád aki lát a rejtekben, megfizet neked.” (Mt 6, 18).

Erre van szükségünk a „böjt Istentől kijelölt kezdetén” és ezt kell gyakorolnunk egész idő alatt, erőszakot véve fegyelemtől elszakadt természetünkön.

Demkó Balázs

Farkas Eleonóra

A különös ember

Volt valaha egy szép monda
napsugárszövetbe fonva.
Elmesélte: él egy ember,
ki tükörbe nézni nem mer.

Bánatát evésbe folytja,
mintha dolga ennyi volna.
Széjjelfolyt megdagadt hája,
gyökeret vert a világban.

Nagy fejéhez keskeny szája,
két rőf vastag a bokája,
nyelve beér a folyóba,
szózuhatag ömlik róla.

Számtalan a követője,
így egy ország lett belőle,
Őt illeti a „dicséret”,
körülveszik szolga népek.

Ez előnye, az meg éke,
mégis hiányzik a béke.
Nincsen üveg, hogy átlássa
miben is rejlik hibája,

hogyan nekünk vezérül állna...

Egy Athos hegyi szerzetes példája

A hagyomány szerint a szentéletű atyák tanítványai szokták leírni azokat az eseményeket, csodákat és tanításokat, amelyek a tiszteletreméltó férfiak életéhez kapcsolódnak. Ezt tette Paisios atya (1924-1994) is, aki ugyan nem volt tanítványa Hadji-Georgis atyának, de az 1950-es évek elején hallotta az athoszi szerzetesek csodálattal teli beszámolóit az atya aszkéta életének eseményeiről.

Hadji-Georgis, akinek a nevében a hadji szó ortodox zárandokot jelent, a kappadókiai Kermirában született 1809-ben. Szülei nem csak jólétben, hanem erényekben is gazdag éltet életek. A fiatal Gábiel, a későbbi Hadji-Georgis lázas érdeklődéssel hallgatta nagynénje történeteit az aszkétizmusról, és megfogalmazódott benne a vágy, hogy szerzetes legyen.

Szigorú böjttel és imádsággal megpróbált aszkéta életet élni. Annak ellenére, hogy egyébként tehetséges gyermek volt, az iskolában mégsem tudott megtanulni írni és olvasni. Szabadidejében, amikor csak tehetett, abban a kermirai barlangban imádkozott, ahol Szent György, a mártír is menedéket talált.

Életének csodás eseményei akkor kezdődtek, amikor egy csodának köszönhetően megtanult írni és olvasni. Édesanyja egy alkalommal ezekkel a kedves szavakkal fordult hozzá: „Gábiel, gyermekem, menj el a templomba és kérdd a Szűz Máriát, hogy segítsen neked megtanulni írni és olvasni.” A templomban csodatévő Istenszülő ikon volt. Háromnapi böjt és órákig tartó imádság után a kis Gábiel éjszaka indult el a templomba azért, hogy a többiek ne lássák meg, hogy imádkozik. A templom küszöbéhez érve leborult és nagy tisztelettel könyvek között imádkozott, mert a templom ajtó be volt zárva. „Mennyei Királyné, add meg nekem az olvasás és írás képességét!” – kérlelte a Szűz Anyát, és akkor hirtelen a templom ajtók megnyíltak, megjelent az Istenszülő és a gyermeket kézen fogva a Krisztus ikonhoz vezette, majd így szólt: „Fiam, add meg a kis Gábielnek az olvasás és írás képességét!” Ezután a Szűz Anya megáldotta Gábrielt, átölelte és azt mondta neki: „Íme megtanultál írni és olvasni.” Ezután Mária távo-

zott a szentély északi ajtaján keresztül. Később a sekrestyés találta meg a kis Gábritelt, aki elcsodálkozott azon, hogy hogyan került a gyermek a templomba. Gábrriel elmesélte neki csodás történetét. A sekrestyés hitetlenkedve egy könyvet adott a gyerek kezébe, amit Gábrriel gyönyörűen és tisztán kezdett el olvasni. Ekkor bizonyosodott meg a sekrestyés is arról, hogy valóban az Istenszülő Szűz Mária jelent meg.

Ezt követte az az esemény, amikor 14 éves korában rokonaival Konstantinápolyba indult, mert arról hallott, hogy ott élő nagybátyja muzulmán hitre tért át. Útközben egy elhagyatott erdőn haladtak keresztül. Gábrriel úgy gondolta, hogy megkeres néhány erdei remetét, akikkel együtt imádkozhatnak nagybátyjáért. A többieket hátrahagyva elkezdte kutatni az erdőt, de remetét nem talált sehol. Társait viszont elveszítette és szomorúságában Szent György segítségét kérte. Ekkor megjelent neki a Szent ragyogó arccal és azt kérdezte: „Tényleg nem találod az utat, Gábrriel?” „Igen, eltévedtem.” – válaszolta a fiatalember. „Akkor tarts velem!” – mondta Szent György. Maga mellé emelte a lovára és visszavitte a rokonihoz, akik ezután csodálatukban Istent dicsőítették. Végül Konstantinápolyban találkozott nagybátyjával, majd imái és böjtje erejével nagybátyját visszatérítette a keresztény hitre.

Egyénisége és magatartása hatással volt a szultánra és környezetére. Amikor az uralkodó látta a fiatal Gábrriel földi örömeit elutasító életmódját, akkor titokban a nagyhatalmú úr is kereszténnyé vált. Ez abban nyilvánult meg, hogy a szultán támogatni kezdte a templomok felújítását, szorgalmazta a templomépítést és az ikonok elhelyezését.

Gábrriel négy év konstantinápolyi tartózkodás után az Istenszülő utasítására a Szent Hegy, Athosz felé indult. Nem volt könnyű az útja, mivel az az athoszi atya, akihez a Szűz Anya irányította, nem volt hajlandó magával vinni, mivel szakáll nélküli gyermeknek nem volt helye a Szent Hegyen. Gábrriel végül egy hajón rejtőzködve érte el Athoszt, ahol könyörgését az atyák meghallgatták és befogadták őt.

Gábrriel novícius lett Athoszon, ahol a körülötte történő csodás események folytatódtak. Egyik alkalommal imái segítségével Szent Miklós hallal látta el a szűkölködő szerzeteseket. Majd következett

az a csodálatos esemény, amikor megmentette Neophytos atyát a hó fogságából. Paisios atya úgy utalt Gábrriel különleges képességére, hogy „ő volt Isten drótnélküli híradós tisztje”, mivel szüntelen imái által volt állandó kapcsolatban Istennel és így szerzett tudomást Neophytos atya balesetéről is. Egyik alkalommal miközben imádkozott meghallotta a főapát hangját: „Kedves Szerzeteseim, mentsetek meg!” Gábrriel a legidősebb testvérhez rohant, aki nem hitt neki és visszaküldte, hogy folytassa az imádságot. Gábrriel beleegyezett, visszament a cellájába, de amint újra imádkozni kezdett, megint hallotta a főapát szívszorogató kiáltását: „Kedves Szerzeteseim, mentsetek meg! A kereszt mellett vagyok Zigosban. Segítsetek!” Gábrriel megint visszament a testvérhez és elmondta neki a történeteket. A testvér most még jobban leszidta. Gábrriel ezután így könyörgött hozzá: „Atyám, mondd el a Jézus imát, figyelj és látni fogsz.” A testvér elkezdte az imádságot és valóban meghallotta a főapát hangját. Ezután rögtön elindultak Neophytos atya megmentésére, akit fél napi járásra találtak meg a kereszt mellett. A félholt atyát kimentették a hóból és Kerasiába vitték, ahol nem annyira a forró italok, mint inkább Gábrriel lázas imái segítségével jobban lett. A történetek után fogadták szerzetessé, és ezután, Szentföldi zárándoklatát teljesítve vette fel a Hadji-Georgis nevet.

Élete Athoszon szigorú aszkézisben telt. Úgy tartotta, hogy egy lelkivezetőnek szentéletűnek és önmegtartóztatónak kell lennie ahhoz, hogy szerzetesei ne félelemből, hanem tiszteletből engedelmeskedjenek neki. Szigorúan bánt saját magával és aszkétizmusát a végső-kig fokozta. A következőket mondta erről: „Amikor az ember böjtöl, egész éjjel virraszt és imádkozik, akkor a testi erő elhagyja és az izmok jajgatva panaszkodnak az aszkétizmus nehézsége és terhei miatt. Ez az az időszak, amikor óvatosabbnak kell lenni, mert a gondolatok elkezdenek viaskodni egymással, ilyenkor jelennek meg a földi élet napjainak emlékei. Vigyázni kell, nehogy az ember elakadjon a megváltás útján és nehogy elveszítse a lelkét.”

Aszkétizmusával felülkerekedett az anyagi léten. Testi szenvedéseinek elviselését segítette az a gyógyszer, amit tanítványainak is javasolt:

részesülés Krisztus legtisztább titkaiban. A kereszttetés, a metániák, és különösképpen a szentáldozás a legerősebb fegyverek az Ördög ellen.

Testvéreinek és látogatóinak gyakran mondott olyan történeteket, amelyekből megismerhetjük tanítását: alázattal és türelemmel kell viselnünk a megpróbáltatásokat és a fájdalmat, a lelkünk megmentéséért történő fáradozás elnémítja a szenvedélyt. A következő történet - amit Hadji Georgis gyakran mesélt - szintén arról szól, hogyan viselhetjük örömmel az aszkéta élet terheit lelkünk megváltásáért.

Egyszer egy beteg ember nagy kínjában azt kérte Istentől, hogy szabadítsa meg őt fájdalmától. Isten meghallgatta kérését és elküldte angyalát a beteghez, aki azt mondta neki: „A jószágos Isten meghallgatta könyörgésed. Bűneid megváltásaként választhatsz, hogy egy évet betegségben töltesz vagy három órára lemész a pokolba.” Az ember elgondolkodott azon, hogy egy év a földi szenvedésben nagyon hosszú idő, így hát inkább türelemmel viselne három órahosszát a pokolban. „Legyen hát három óra a pokolban.” – mondta az angyalnak. Azzal az angyal levitte az ember lelkét a pokolba és azt ígérte, hogy három óra múlva visszajön érte. Az örök sötétség nyomasztó birodalmában az ember fülébe hasított az elkárhozottak mélyből feltörő kiáltozása, félelmetesen villódzott a démonok tüzes szeme, akik már alig várták, hogy szétmárcangolhassák az embert. Nem volt ott örömnök szikrája sem, a bűnösök csak saját fájdalmukkal voltak elfoglalva, ordítottak, sikoltoztak és jajgattak. Az ember megtörten reszketett, nyöszörgött, szűkölt majd kiabálni kezdett, de csak a sötét mélység visszhangozta hangját a pokol lakóinak sikolyaival együtt. Elviselhetetlen fájdalomban úgy érezte, hogy egy éve is lent lehet már a pokolban, és hogy az angyal bizonyára megfélekezett róla. Ekkor hirtelen fénysugár hasított a sötétségbe és megjelent az angyal: „No, hogyan boldogulsz?” – kérdezte. Mire a remegő ember suttogva mondta: „Hát, nem hittem volna, hogy az angyalok is hazudnak.” „Ezt meg hogy érted?” – kérdezte az angyal. „Hogy értem? Hogy értem?” – folytatta az ember, „Azt ígérted, hogy három óra múlva értem jössz, én meg már itt egy éve elviselhetetlen fájdalomban szenvedek.” Az angyal meglepődve

kérdezte: „Jó ember, mi az, hogy egy éve? Hisz csak egy óra telt még el, mióta itt hagytalak. Még két óra hátravan.” „Micsoda? Még két óra? Nem bírom tovább! Nincs már erőm! Könyörülj rajtam!” – kérlelte az ember végső elkeseredettségében, „Inkább ítéletnapig szenvedek a földön, csak vigyél ki a pokolból!” „Rendben van.” – mondta az angyal, „Isten jószágos és megkönyörül rajtad.” Ezekkel a szavakkal visszatette az embert betegágyába, aki ezután türelemmel viselte szenvedéseit.

Athosz hegyén Hadji-Georgis és testvérei együtt léteztek Istennel. Szent napokon lelkükben vigadtak. Szárított gyümölcsöt és mézet fogyasztottak. Soha nem ettek húst, tojást, tejet, vajat, sajtot, és nem főztek olajjal. Még feltámadáskor is tojás helyett főtt krumplit festettek vörösre. Szent áldozással gyógyítottak gyógyszer helyett. Az éjjeleket a templomban töltötték imádsággal és napközben segítettek az embe-
reken.

Hadji-Georgis látnoki képességével is segíteni próbált még olyan híres embereken is mint például az orosz cár. Egyszer előre meglátta amint a cár és családtagjai hintón utaznak, majd egy hídon áthajtva, felborulnak. Mindezt megírta a cárnak, aki nem hitt a jóslatnak és mosolyogva csak ennyit mondott szolgálóinak: „Biztos alamizsnát akar a szerzetes. KüldjeteK neki néhány rubelt!” Hat hónappal később bekövetkezett a baleset, éppen úgy, ahogyan a szerzetes előre látta. Senki nem sérült meg, és a cárnak eszébe jutottak a szerzetes szavai. Tudta, hogy a szerzetes imáinak köszönhette megmenekülésüket. Ezután a cár gyakran küldött Hadji-Georgishoz tanácsért magas rangú tisztségviselőket, akiket viszont a görögök nem szívesen láttak.

Életének szomorú időszaka kezdődött ekkor. A görög-orosz féltékenység Hadji-Georgis körül koholt vádakhoz vezetett, míg végül 1882. október 27-i döntésével a Szent Tanács száműzte őt a Szent Hegyről. A Konstantinápoly közeli Marmara kolostorában talált menedéket. Tevékenységével ugyanakkor segítette az Abdul-Hamit szultán alatt szenvedő keresztény közösséget. Gyógyított és vigasztalta a szenvedő lelkeket. Élete végét ágyhoz kötötten élte, járni már nem tudott, de még ekkor sem hagyott fel aszkéta életmódjával. Utolsó

látogatói azt feltételezték róla, hogy biztosan bankban tartja azt a sok pénzt, amit hosszú élete során összegyűjthetett, és ezért kölcsönkérni jöttek hozzá. Ő ezt válaszolta nekik az égre mutatva: „Ott az én bankom, itt nincs pénzem. Még egy adósságot nekem is vissza kell fizetnem.” Ezekkel a szavakkal ajánlotta fel lelkét Istennek, és elhunyt 1886. december 17-én.⁽²⁾

Angolból fordította és összeállította: Dányi László

„Tartsátok meg parancsaimat és éljeteztek azok szerint.” (Lev 22, 31)

Évfordulók-sorsfordulók: 1920-2010

91 évvel ezelőtt, 1919. november 16-án vonult be Budapestre a Nemzeti Hadsereg, a Károlyi féle hazaárulás, a Kun Béla vezette bolsevik rémuralom, és a román hadsereg apokaliptikus jelenléte után. A Nemzeti Hadsereg élén Horthy Miklóst látjuk, akinek a vezetésével Magyar és Keresztény korszak kezdődik hazánkban. A felszabadult főváros kitörő örömmel fogadja a bevonuló magyar katonákat. Tormay Cécile író nő áll Horthy Miklós előtt az országház lépcsőjén. Jelen vannak az egyházi méltóságok, akik megáldják a magyar asszonyok zászlaját, amit az író nő tart a kezében. Az új kormány, a hadsereg és az egyházak főpapjai előtt mondta el azt a beszédet, amit mi is közzé teszünk a Venyige újságban, készülve a sorsfordító választásra, valamint a Trianoni Békediktátum 90 éves évfordulójára.

„Katonák! Testvéreink!

Magyar hajnal és keresztény feltámadás a Ti hazatéréstek egy szörnyű véres Kálvária után, melyben Károlyi, a magyar Iskarioti és démoni cinkosai elárulták, megkínózták, kifosztották és megcsúfolták a magyar nemzetet.

Történetünk legsötétebb éjszakája volt ez és most olyan ígéretes a reggel, mert eljöttetek. A reménységet fél esztendő óta Horthy Miklósnak hívják Magyarországon és most ő vezérelt ide benneteket, hogy visszafoglaljátok a keresztény Magyarország számára megtévedt, de bűnbánó fővárosát. És hogy az emberiség becsületében magasra emeljétek újra Szent István ezeréves koronáját.

Jelentősegteljesebb és sorsdöntőbb hazatérte még nem volt hadseregnek e világon. Ti nemcsak fővárost foglalni, országot hódítani jöttetek! Nem csupán a magyarságnak a Duna és Tisza völgyéből kisarjadt fiatal hadinépe vagytok, de Ti vagytok a Nemzeti Hadsereg, melyre négyszáz éve vár a nemzet, hogy a sír szélén érje meg és éledjen átalatok. Reménységünk, jövőnk, mindenünk vagytok – még múltunk is, mert hiszen Ti vagytok azok a hősök, akiktől 1914 őszén búcsúztak el a magyar anyák, a magyar hitvesek. Akkor ment el a mi

hadseregünk és azóta nem tért vissza. Jöttek rokkant hősök a csataterекről, szenvedő hadifoglyok szomorú rabságból, sőt jöttek a múlt őszön lázadó ezerek, de a magyar nemzet dicsőséges fegyveres ereje nem tért haza.

Öt év után ma jön vissza, Bennetek térnek meg Gorlice, Limanova legendás hősei, azok, akik győztek a szent Kárpátokon, az erdélyi havasokon, a Duna szerb partjain, az Adria kék vizei felett és tizenkétszer győztek az Isonzón és az Alpokon.

Nagy múltunk és nagy jövőnk, melynek élén Horthy Miklós jár, hajoljon meg előttetek minden zászló az országban, szólaljon meg minden harang. És vigye a szél magyar zászlók suhogását, keresztény harangok zúgását azokhoz, akik nincsenek itt, azokhoz is, akik messze kicsiny fakeresztek, hullámsírok alól most haza figyelnek. Élő hősök és az elesettek megdicsőült seregei, halljátok meg! Asszonyok szólhatnak hozzátok a magyar főváros felszabadult földjén és hű zálogul felétek nyújtják zászlójukat. Az elmúlt rémuralom hiába ítélte halálra a nemzet büszke színeit, mint egykor Rákóczi támogatóit, hiába égette el máglyán a gyűlölet, újra feltámadtak és szárnyra keltek egy új ezerév felé.

Vegyétek ezt a zászlót és ne nyugodjatok, míg bele nem tükröztétek képét a négy folyónk vizébe, míg vissza nem emeltétek a három halmok fölé.

Vegyétek, asszonyok keze áldotta meg, szentelje fel dicsőségben a Ti férfiteket.”⁽³⁾

Demkó Balázs

„Hat napon át végezhetitek munkátokat, de a hetedik napon teljes nyugalom legyen szent összegyülekezéssel. Semmi munkát ne végezzetek; az Úrtól rendelt pihenőnap legyen az mindekelőtt, ahol laktok.” (Lev 23, 3)

Hramota, a halottak szombatja

Hramota: a halottak szombatján az elhunytak név szerinti említése. A szláv „hrám” szó jelentése „hajlék, templom”. Jelenti egyrészt a templomban végzett halottakról való megemlékezést, másrészt azt a jegyzéket melyen feltüntetik az egyházközséghez tartozó, illetve azoknak a neveit, akiket beírtak a hívek és akiket a pap név szerint említ.

A halottak szombatjai olyan napok, amelyre az isteni ihletettségű szent atyáink a „világ kezdetétől fogva” vallásosan élt, és a feltámadás reményében elhunyt valamennyi testvérünkről, atyáinkról és közvetlen hozzánk tartózoról megemlékezést írtak elő. Öt ilyen szombat van.

Az egyházi szinaxáron azt mondja: „sokan vannak olyanok, akik váratlanul, idegen földön haltak meg, s közülük is egyesek a tengeren, mások megközelíthetetlen hegyvidéken, némelyek valamilyen sziklán vagy szakadéokban lelték halálukat, ismét mások meg éhínség, háború, vagy tűzvész alkalmával, s végül is mindenki más és más módon halt meg. Némelyeknek pedig talán épp szegénységük vagy anyagi ínségük miatt nem lehetett részük az előírt zsoltárokból álló szertartásban és a halált követő megemlékezésekben. Éppen ezért a szent atyák szeretettől indítatva az apostoli hagyomány szerint úgy rendelkeztek, hogy most az egész egyetemes egyház végezzen közös megemlékezést minden elhunytért...Ugyanakkor az atyák szándéka szerint ebben is meg kell mutatkoznia annak, hogy amit az elhunytakért végzünk, mennyire hasznos rájuk nézve.”

Az elhunytak lelki hasznára válik az értük végzett imádság. Ezt számtalan estben felfedte és tudomásunkra hozta az irgalmas Isten.

Ilyen eset volt például az, amikor Szent Makariosz atya a sivatagban egy halott ember koponyájába botlott a homokban. Amikor megpíszkálta a botjával, a koponya megszólalt. Ekkor Makariosz atya megkérdezte: „Te ki vagy?” Így felelt a koponya: „Bálványimádók főpapja voltam, és azoké a pogányoké, akik ezen a helyen éltek. Te pedig a lélekhordozó Makariosz vagy. Amelyik órában megsajnálod

a büntetés alatt állókat és imádkozol értük, egy kissé megvigasztalódnak.” Azt kérdezte erre az idős atya: „Milyen a vigasztalás és milyen a büntetés?” Azt mondta neki a pogány: „Amilyen távol van az ég a földtől, olyan messzire van alattatok a tűz, mi pedig tetőtől talpig a tűz közepén állunk és senki sem nézheti a másikat szemtől szembe, hanem mindenki háttal tapad a másik hátához. Amikor tehát imádkozol értünk, részben látjuk a másik arcát. Ez a vigasztalás.” Erre sírva mondta az idős atya: „Jaj annak a napnak amikor az ember született! Van más, rosszabb kín is?” Azt válaszolta neki: „A nagyobb kínzás alattunk van.” Így szólt hozzá az idős atya: „És kik vannak ott?” Azt mondta neki a koponya: „Mivel mi nem ismertük Istent, legalább egy kis irgalmat nyerünk, azok azonban, akik megismerték Istent, de megtagadták, alattunk vannak.” Erre fogta a koponyát az idős atya és eltemette.” (4)

Alexandriai Szent Makariosz tanítása szerint – aki átélte a halál utáni ítéletet – a Keleti Egyházban elterjedt az a gyakorlat, amely szerint a halottat harmadnapon temették, nyolcad napon Szent Liturgiát vagy parasztázt végeztek érte, és a negyvenedik napon is megemlékeztek róla Isten előtt.

Szent Makarioszt tanítása szerint a lélek a halál után „vámokon” megy át a pokolban. A halál utáni kilencedik napon (azért van érte imádság a 8. napon) Isten parancsa szerint az ember őrzőangyala megmutatja neki a poklot és annak szenvedéseit aki odakerült. Itt az ördögök súlyos vádjaival találkozik a lélek, aki ítéletet él át. 30 napon keresztül vezetetik a pokolban ördögöktől körülvéve, akik szüntelenül vádolják azokkal a bűnökkel, amelyek fölött nem tartott bűnbánatot, mert elfelejtette és nem gyónta meg. A 40. napon a lélek fölött részleges ítéletet tartanak, ahol eldől az elhunyt túlvilági sorsa az Utolsó Ítéletig.

Mivel a lélek sorsa nem dőlt el véglegesen, lehet és szükséges, hogy Szent Liturgia legyen érte, hogy a Vértelen Áldozat bemutatásával könnyítsünk túlvilági életén.

Érdekes azonban, hogy az ortodox egyház nem beszél „tisztító helyről”, bár Makariosz atya tanítása ezt húzza alá. Nem olyan hit-

igazság mint a katolikus egyházban, és árnyalataiban más felfogásuk van erről a problémaköréről. De bizánci szertartásunkban közösek vagyunk velük és halotti megemlékezéseink gyakorlata teljesen meg-egyezik az ortodox egyházzal.

A szentatyák tanítása szerint a tisztítóhely tüze azonos a pokol tü-zevel, amely az elkárhozott dúsgazdagot gyötörte. (Lk 16, 19-31)

Ezeknek a szenvedéseknek a foka arányos bűneik súlyosságával és számával és megfelel azok természetének. Abban is sok egybehangzó vélemény van hagyományunkban és a nyugati egyház teológiájában, hogy a tisztítóhely szenvedései a leggyötrelmesebbek, ami nem hason-lítható semmilyen kínhoz itt a földön. Így vélekedik Szent Ágoston, Szent Anzelm és Aranyszájú Szent János, aki ezt mondta: „Képzeld el a világ összes kínját, és egyet sem fogsz találni, amely felérne az Isten boldogító színelátásának nélkülözésével.”

Jelen életünkben nem vagyunk képesek ezt megérteni, mert oly kevésbé ismerjük a Legfőbb Jót akiért teremtettünk. A másvilágon azonban a kimondhatatlan Jóság és Szépség olyannak tűnik a lélek számára, mint a kenyér az éhségtől gyötrődőnek vagy a friss víz a szomjhalál előtt állónak.

A halottaink iránti buzgóságunk akkor helyes, ha azt a félelem és a bizalom szelleme hatja át. Isten végtelen Tökéletessége, Igazságos-sága, Szentsége üdvös félelemmel kell hogy eltöltsön bennünket, míg irgalma határtalan bizalommal erősíti szívünket.

Remete Szent Antal mondása ezt így fogalmazza meg: „Az istenfé-lelem az erények anyja.”

Összefoglalva, a tisztítóhelytől való félelem üdvös félelem. Arra ösztönöz minket, hogy szeretetteljes részvétellel legyünk a szenvedő lelkek iránt, de arra is figyelmeztet, hogy éberén munkálkodjunk saját üdvösségünkön is. Gondoljunk a halál utáni életre – ami összehason-líthatatlanul hosszabb, mint a földi élet – és törekedjünk arra, hogy elkerüljük a legcsekélyebb hibát is.

Szívünk érzékenyebbé tétele végett álljon itt három olyan történet, ami kidomborítja a halottak iránt végzett ima fontosságát, mivel ér-zékelhető, hogy a mai hívők nagy része megfélekedezik a halál utáni

életről szóló tanításról, és nem törődik azzal, hogy segítsen az elköltöző lelkeken.

Pazzi Szent Magdolna részesült egy látomásban, amelyben látta a tisztítóhely különböző szenvedéseit. A legelviselhetetlenebb szenvedéseket is örömmel tűrték el a lelkek. „Ha Isten nem nyilatkoztatta volna ki ezt számomra, sose hittem volna ezt, - mondta előljáróinak – mindazonáltal nem nevezhetem kegyetlennek ezeket a gyötrelmeket. Inkább előnyösek azok, hiszen a paradicsom kimondhatatlan boldogságához vezetnek.” (5)

Tiszteletreméltó Kosztka Szent Szaniszlónak gyakran megjelentek elhunyt lelkek, akikért imádkozott. Egy alkalommal megkérdezett egy lelket, aki megjelent neki, hogy a tisztítóhely tüze fájdalmasabb-e a földi tűz égetésénél? „A föld minden tüze a tisztítóhely tüzével összehasonlítva üdítő szellőnek tűnik – kiáltott fel a lélek.” Szaniszló ezt nem igen akarta elhinni. „Szeretnék erről bizonyítékot kapni – mondta. Ha Isten megengedi, a te megkönnyítésedre és saját lelkem javára, beleegyezek abba, hogy elszenvedjem fájdalmaid egy részét.” A lélek így felelt: „Nem tudnád elviselni. Egyetlen ember sem lenne képes túlélni ilyen gyötrelmet. Azonban Isten megengedi, hogy kis fokban érezzed azt. Nyújtsd ki a kezéd.”

Szaniszló kinyújtotta a kezét és a szenvedő lélek rácsöppentette izadságának egy cseppjét, vagy legalábbis valami ennek tetsző folyadékot. Abban a pillanatban a szerzetes nagy fájdalmat érzett, a földre rogyott, és elvesztette az eszméletét. Amikor magához tért, beszámolt tapasztalatáról rendtársainak. „Kedves Atyák, ha ismernétek az isteni büntetés szigorúságát, sose követnétek el bűnt, és sose szünnének meg vezekelni ebben az életben, hogy elkerülhessük a túlvilági vezeklést.” (6)

Boldog Heinrich Seuso (Suso), domonkos rendi szerzetes (+1366. január 25.) misztikus látomásai és jelenései során angyalokkal, szentekkel, valamint tisztítótüzhöz levő lelkekkel került kapcsolatba. Látomásaiban sok eljövendő és rejtett dologról szerzett tudomást és Isten megengedte neki, hogy amennyire csak lehet, megtapasztalja a mennyországot, a poklot és a tisztítóhelyet.

Többek között boldog Eckhart mester is megjelent neki... A mester tudomására hozta, hogy lelke Istennel egyesülve túláradó dicsőségben él. Seuso erre megkérdezte: „Mi az a gyakorlat, melynek segítségével az ember elérheti az Istennel való egyesülésnek ezt a magas fokát?” A mester a következőképpen válaszolt: „Merüljön lelki nyugalomba, mindent úgy fogadjon, mint ami Istentől és nem pedig teremtményektől származik, és legyen türelmes minden farkas természetű emberrel.” ⁽⁷⁾

Demkó Balázs

„Szent és üdvös gondolat a halottakért imádkozni, hogy a bűnöktől feloldassanak.” (2Mak 12, 46)

Júlia Voznyeszenszkaja : Halál utáni kalandjaim

Júlia Voznyeszenszkaja 1940. szeptember 14-én született Leningrádban (Szentpéterváron). Már gyermekkorában verseket írt. Később lakása adott helyet találkozásra költőknek, filozófusoknak, zeneszerzőknek, íróknak.

Az akkori KGB felfigyelt tevékenységére és 1976-ban „szovjetellenes propaganda” címen letartóztatták és száműzték. Ám az ítéletet nem vette komolyan: megszökött, hogy jelen legyen azon a tárgyaláson, ahol társait koholt vádakkal elítélték. Ekkor ő is négy év láger büntetést kapott. Szabadulása után száműzték az országból, így Münchenben telepedett le. 1999-ben az orvosok előrehaladott rákot fedeztek fel nála és megállapították, hogy napjai vannak csak hátra.

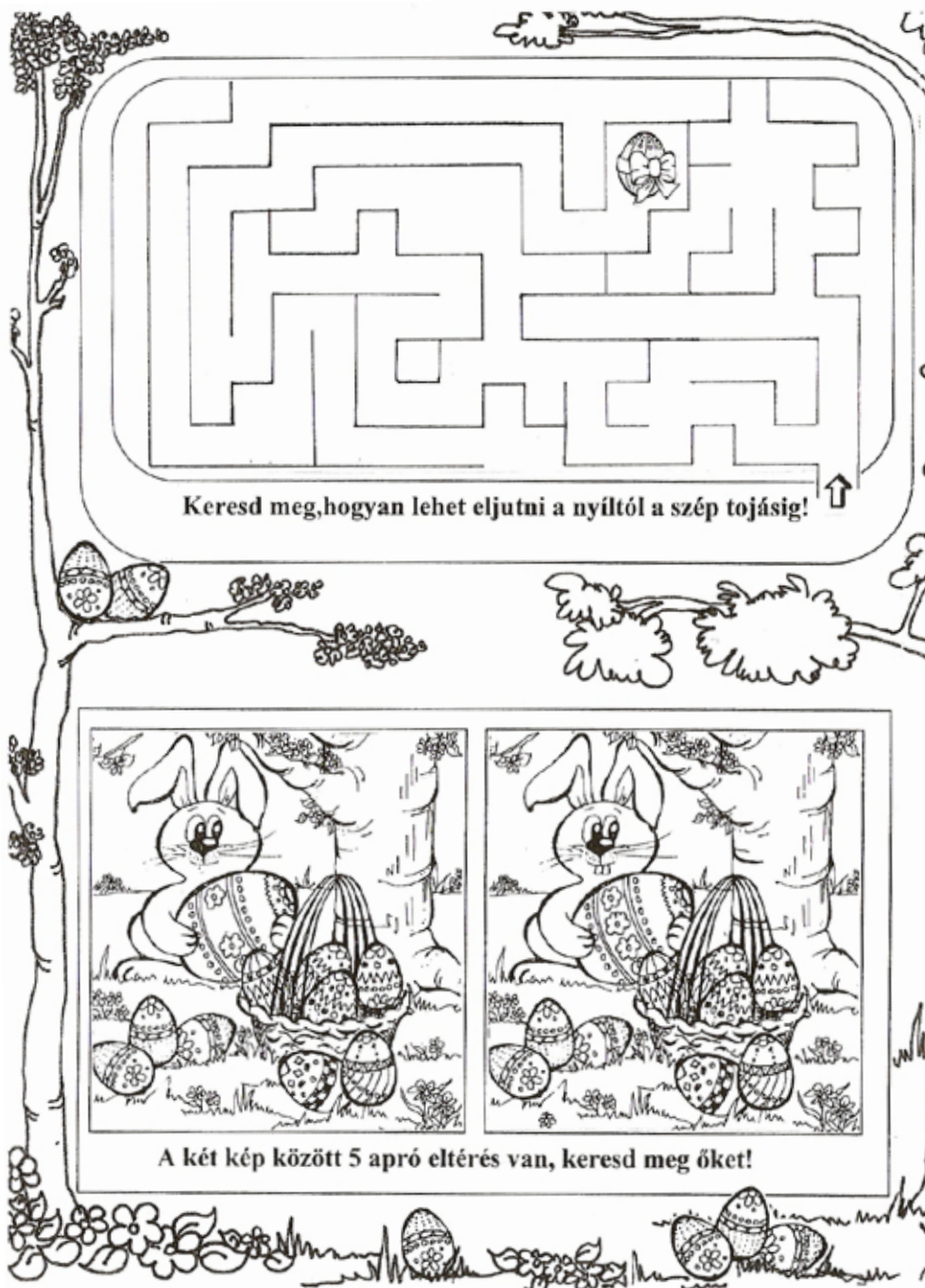
Akkor még élt az édesanyja, akiről az a hír jutott el hozzá, hogy szintén nagyon beteg. Hazautazott Szentpétervárra, ahol édesanyját egy hónapig ápolta. Ekkor történt, hogy betért egy könyvtárházba, ahol figyelmes lett egy fiúra. A fiú vágyakozva nézegetett egy Arany-szájú Szent János művet, de amikor megtudta, hogy mennyibe kerül, szomorúan tette vissza a polcra. Júlia megsajnálta, megvette neki a könyvet és cserébe azt kérte, hogy imádkozzon érte. „Imádkozni fogok. Mindenképpen megmentem Önt, mindenképpen” - felelte a fiú.

Münchenbe visszatérve orvosai döbbenetén állapították meg, hogy a ráknak nyoma sincs nála. Júlia Voznyeszenszkaja ekkor kezdte el írni a *Halál utáni kalandjaim* című könyvét.

Az író pontosan ismeri a keleti egyház hagyományait és járatos a teológiában. Az ortodox tanítást beépíti izgalmas kalandregényébe, ami a túlvilágról szól. A történet fikció, mégis érezzük kemény valóságát.

Mindannyiunk számára izgalmas téma van a kezünkben, amikor olvasni kezdjük, mivel a halál mindannyiunkat érint. Irodalmi munka, egy regény ez a könyv, ami azzal kezdődik: „hogy leestem a negyedik emeletről és összetörtem magam...”, aztán már nem regényt olvasunk tovább, hanem egy lelkgyakorlaton veszünk részt.

Demkó Balázs

1 J	2	3	4	5	6	7 E	8 T	9 *
10 *	11 8	12	13	14	15	16 *	17 9	18 *
19 10	20 *	21	22	23 *	24	25 11	26	27
28 12	29 13	30	31 14	32 *	33 15	34 *	35 16	36 *
37 17	38	39 *	40 18	41	42 19	43 *	44 20	45
46 21	47	48 22	49	50 *	51 23	52 24	53	54
55 25	56	57	58 *	59 26	60	61	62	63 *
64 *	65	66 *	67 27	68 *	69 *	70 *	71 28	72
73 29	74 *	75 30	76	77 31	78	79 32	80	81 *
82 33	83	84	85	86	87 *	88	89 *	90 *

Vízszintes:

1.Ezt ünnepeljük húsvétkor. 8.Egy európai nyelv. 9. Számárhang
11.Finom gyümölcs 12.A férjem az apja. 16.AA. 17.A próba kezdete! 18.A kabátban is van, legalább kettő. 20....ré, mi. 21.Száraz kukorica szára. 23.Afriai dögevő állat. 25.Élelmiszert árulnak itt.
26.Előkelő. 28. A földet forgatja. 30.Nagyon esett (pl. a hó).
33. Édesanya becézve.

Függőleges:

2.te, ő. 3.A nulla más szóval. 4.UM. 5.Var keletkezik rajta.
6.A forint rövidítve. 7.Egyik szín. 10.Télen védi a fejünket a hidegtől. 13.Előadás előzetes gyakorlása. 14.A mondat alapeleme.
15.Szép történet gyerekeknek. 19.Nehéz felfogású, ostoba.
22.RC. 24.Becéző szavak végén használt képző. 27.Szuper kezdet! 29.Az erdőben sok van belőle. 30.SY. 31.AC 32.Ed fordítva.

A megfejtést (vízszintes 1) 2010. április 3-ig küldjétek be a paraklis@freemail.hu címre.

Egyházközségi hírek és események

Egyházfenntartást az elmúlt évben 37-en fizettek, amivel nagyon komolyan hozzájárultak az Egri Szervezőlelkészség fennmaradásához és gyarapodásához. Támogatásukat ezúttal is nagyon köszönjük!

A Magyar Katolikus Püspöki Kar a nettó jövedelem 1 %-át ajánlja Egyházfenntartásra azzal a bizonyossággal, hogy Isten senkinek nem marad adósa. Az egyházfenntartás minimuma a 2010-es esztendőben 5000 Ft lesz.

Katekumenátus működik az Egri Szervezőlelkészség területén. Katekumeneknek nevezzük azokat a személyeket, akik még nincsenek megkeresztelve, de hivatalosan kérték a keresztséget és most előkészítő idejüket töltik. Az előkészület nagyon fontos, mivel a katekumen, azaz hitjelölt, meg kell ismerje az Evangélium igazságait, az egyház szervezetét, a gyakorlati teendőket és a Szent Liturgiát. Ez hosszabb időt vesz igénybe, ami segít a keresztelendőnek felkészülni és tudatosan felvállalni kereszténységét a világban.

Aki még nincs megkeresztelve de szeretné a keresztséget felvenni és a Bizánci Rítusú Katolikus Egyházhoz tartozni, valamint üdvösségét munkálni, jelentkezhet a szervezőlelkésznel és kérhet tájékoztatást az alábbi elektronikus címen vagy telefonszámon: 06 30/ 296 88 44; www.egriparochia.hu

A katekumenátushoz tartozhatnak olyan hívek is, akik meg vannak ugyan keresztelve, de eddig nem gyakorolták vallásukat és a hitet. Az ő felkészítésük a szentségek vételére hasonló feladatot jelent, mint azoknak a lelki munkája, akik a keresztség felvételére jelentkeztek.

Akathisztosz-kör néven imaközösség alakult az Egri Szervezőlelkészségben. A tagok vállalják, hogy minden nap imádkoznak a megbeszélt imaszándékért. Jelenleg az egyházközség jövőbeli templomáért imádkozunk.

Az Akathisztosz-körbe bárki beléphet, és tisztelettel hívunk minden érdeklődőt. A körhöz való tartozás elkötelezett és következetes

imát igényel, valamint vállalnia kell a tagoknak, hogy havonta egyszer eljönnek egy találkozóra, ahol az imaélet nehézségeinek és örömeinek a megbeszélésére kerül sor. Az Akathisztosz-kör valódi egylet, ami a lelki élet elmélyítését és a liturgikus élet fenntartását szorgalmazza. Az egylet saját pénztárt is működtetett a tagok havi támogatásával (400 Ft), amelynek összegéből Szent Liturgiát végzünk az imakör tagjaiért, valamint az oltárt szolgálják tömjén, gyertya és egyéb oltár-felszerelési eszközök megvásárlásával.

Hittan és Biblia óra az elmúlt évben rendszeresen volt. Ezek a foglalkozások folyamatosan tartanak. Az egyházközség honlapján pontos tájékoztatást kap minden érdeklődő ezeknek az alkalmaknak az idejéről.

Egyházközségi könyvtár alakult az Egri Szervezőlelkésség Képviselő-testületének döntésével lelkiségi írásokból. Tisztelettel ajánljuk minden kedves hívő figyelmébe az első köteteket, amelyek a nagybőjti küzdelem és bűnbánattartás segítségére lehetnek.

Az egyházközségi könyvtár jelenleg rendelkezésre álló kötetei:

- Kronstandti Szent János (A századforduló leghíresebb orosz papjának bemutatása)
- Optyinai Vaszilij aya (Az élsporttól a vértanúságig)
- Vervörös Húsvét – Nina Pavlovna könyve
- Moszkvai Szent Matrona (Egy vakon született kislány az Orosz Egyház nyolcadik oszlopa)
- Halál Utáni Kalandjaim – Júlia Voznyeszenszkaja regénye
- Kasszandra útja – Júlia Voznyeszenszkaja regénye
- Egy éjszaka a Szent Hegy sivatagjában – Hierotheos Vlachos archimandrita könyve a Jézus- imáról
- Tanácsok az imádsághoz – Matta El Meszkin műve, amit Fülöp Püspök atya fordított.

Az egyik bibliaórán merült fel az ötlet, hogy a hívek fogalmazzák meg, milyenek képzelik az egyházközösségünket tíz év múlva. Elindítottunk egy sorozatot, amelyben az így született írásokat jelentetjük meg.

Az egri egyházközség 2020-ban

Az Egeri Görögkatolikus Szervezőlelkészség elmúlt egy évéből kiindulva, ami alatt lett papunk, parókiánk, rendszeresen végzett liturgiánk, imacsoportunk, felnőtt bibliaóránk és gyermekhittanunk, valamint kegytárgyaink, ministránsaink, a következő 10 év programja meglehetősen zsúfoltnak ígérkezik. Ha ebben az ütemben haladunk 10 év múlva papneveldét, egyházi kulturális központot, lelkigyakorlatos házat és óvodát működtetünk. A saját magunk által épített, legnagyobb és legrítushűbb templomban, úgy hogy még az ajtóban is emberek állnak, s a ministránsok nem férnek az oltár körül.

A realitásokat tekintve remélem, hogy a most ott csivitelő kisgyermekmek olyan vallási és közösségi élményt kapnak a templomban és azon kívül papunktól és a hívektől, hogy szerepük lesz a görögkatolikus iskolai hitoktatás felvirágzásában. Így az ifjúsági hittanon is azt élhetik majd meg, hogy sokan vannak hasonló gondolkodással. Mindez megerősíti őket abban, hogy felelősen házasodjanak és egyházunk mellett kitartva éljék életüket. Vágyom rá, hogy láthassam, ahogy a mostani fiatalok hasonló gondolkodású párt választanak, s templomunkban, a közösség előtt kötnek szentségi házasságot. Hogy a középkorúak hálaadása mindig megmarad, hiszen megtapasztalták, hogy milyen úgy munkába indulni és helytállni a hétköznapiakban, hogy van megerősítés. S szinte kérem az időseket, hogy legyenek. Legyenek minél tovább! Mutassák a példát, a tisztességes megöregedés, a hitben való állhatatosság nagy példáját. Segítsék tapasztalataikkal az utánuk jövőket!

Számomra a legfontosabb a folytonosság. Ha ez megvan, egyházközségünkért sem kell aggódni. Mert legfőképpen annyit várok, hogy 10 év múlva is létezzen. Nem kellene a nagyratörő álmok. Ha mindenki kitart, s továbbra is felidézi milyen volt pap és liturgia nélkül megélni a rítusunkat, akkor lesz egri egyházközség 10 év múlva. Ha

győz az egyénieskedés nincs esély. Én a közösség erejében bízom, de emellett mérlegre teszem azt is, én mit tettem és tehetek. Ha ezt növelem a tízszeresére, akkor szinte emberfeletti a vállalás. De nem is az ember cselekszik... Csak legyünk jó eszközök Isten kezében!

Laskay Anna

Az újságban megjelent írások hivatkozásai:

(1) Alexander Schmemmann – Oliver Clément: A Nagyböjt És A Húsvéti Titok.- Kairosz kiadó, Bp. 2007.

(2) Elder Paisios of the mount Athos - Elder Hadji-Georgis: The Athonite (1809-1886).-Thessaliniki-Greece

(3) Tormay-életműkiadás 9. kötet: Küzdelmek-Emlékezések.- 1939.

(4) Az atyák bölcsessége (Fordította Baán István). – Vízöntő kiadó, 1991.

(5) Szentek élete. – Bp. 1988.

(6) Shouppe X. Ferenc S.J.: Tisztulás a halál után. - Esztergom. 2001.

(7) Lélekmentő füzetek 19.:Szentek tapasztalatai a tisztítótűzben szenvedő lelkekkel kapcsolatban.

Felelős szerkesztő: Demkó Balázs

A gyerekek számára a rejtvényeket Bodnár Gáborné állította össze.

A rajzokat Szeszták Flóra készítette.

Paróchia: 3326 Ostoros, Arany J. u. 8. Tel: (36) 785 512, (30) 296 8844

www.egriparochia.hu

„Boldogok a halottak, akik az Úrban hálnak meg, mostantól fogva. Bizony, ezt mondja a Lélek, mert megnyugszanak fáradásaiktól, mert cselekedeteik követik őket.” (Jel 14, 13)

*Bizodalmam az Atyaisten,
menedékem a Fiúisten,
védelmezőm a Szentlélekisten,
Szentháromság, egy Istenünk,
dicsőség néked!*

